

De fet la Toponímia és la ciència que estudia el conjunt dels noms de lloc d'un país amb el propòsit d'esbrinar l'origen d'aquests noms i a quina llengua pertanyien. Precisen d'aquesta manera les diferents capes de població i cultures que s'han succeït al llarg dels temps en les diferents contrades i que han deixat la seua petja, de vegades difuminada, però encara present, en els noms de cada lloc.

Aquesta ciència es recolza en la Lingüística i la Dialectologia, però també tira mà d'altres ciències pròximes com són l'Arqueologia, la Història, la Geografia i l'Etnografia per a dur les seues investigacions endavant.

Pel que fa a la nostra Toponímia, la de Les Coves de Vinromà, des d'una primera ullada superficial, podem veure que és prou rica i variada, i segurament si es fes un estudi profund del tema, veuríem com els diferents pobles i cultures que ens han precedit en l'ocupació del territori de Les Coves, han deixat la seua petja en els noms dels nostres llocs que encara avui en dia usem normalment en la nostra vida quotidiana.

Són noms que repetim per costum, d'oïda, dels que de vegades intuïm un significat o sabem una història, però dels que sempre hem de pensar que no es diuen per pur caprici, són ficats per raons de significats remots, culturals, i dels que de vegades els orígens es perden en la llunyania dels temps passats.

Sobre el nom del nostre poble, Les Coves de Vinromà, rebuscant els orígens del nom, he trobat que Joan Coromines en el seu magnífic estudi "Onomasticon Cataloniae", on estudia tots els noms de lloc de les terres de llengua catalana, ens diu que AVINROMÀ no creu que siga d'etimologia mossàrab (romanus) com alguns creuen, ni que continga l'arrel àrab rumân (magranes), una altra de les possibles derivacions de la paraula, ja que si vingués de l'àrab rumân com creien Cavanilles i Escolano i derivaven (ganado) dient que volia dir "família ramadera", ja que per a ells rumân deriva a roman=ganado, cometien un error de lectura, perquè van llegir ganado en lloc de granado. Encara i així no veu possibles aquestes derivacions, i després de fetes

aquestes observacions, Coromines troba temptador pensar que és d'eimologia àrab, de rahmân (el Misericordiós) i que sempre s'aplica a Allah. Però la primera part AVIN no creu que derive de Ibn ar Rahmân ja que dir això (fill del Misericordiós) seria mirat pels mahometans com a blasfematori. Per això diu que cal pensar com a ètimon del VINROMÀ actual el freqüentíssim Abd ar Rahmân, ja que dir això (fill del Misericordiós) que hauria canviat primer en Aberroman, després a Abenroman, el qual al llarg del temps s'hauria trivialitzat en Avinroman i aquest en de Vinromà, ja que entre la lletra "r" i la lletra "h", la lletra "a" es pronuncia en àrab quasi "o".

Pel que fa al terme COVES, prové del llatí cova, variació de cava (buida) tal vegada degut a la vall tan fonda on està situada la vila de Les Coves.

Ens faltaria encara juntar-li l'article determinat LES, que per tradició duu al davant el nom del nostre poble, i que és característic d'un gran nombre de noms de pobles i llocs de llengua catalana. L'article "Les" apareix ja en la documenta-

ció de l'Edat Mitjana, així a les Cròniques de Jaume I trobem Les Coves de Dayinroma i Les Coves de Uinroma, en altres documents de 1235 Les Coves de Avinroman, al 1239 en un document aragonés apareix las Cuevas de Avenroman. Els testimonis de l'article determinat al nom del nostre poble són variadíssims al llarg del temps, i només cal veure'ls a la tradició oral pròpia i veïna així diem i diuen: sóc de Les Coves, vaig a Les Coves, tinc un amic a Les Coves... Només caldria remarcar que l'article s'ha d'escriure en minúscula davant del nom, encara que siga un nom propi d'un lloc, tal com manen les regles gramaticals de la llengua, i intentar entre tots defugir del mal costum que darrerament es pot observar en la parla d'alguns joves i persones desconexores de la tradició del nom que diuen: sóc de Coves, anem a Coves, tinc un amic a Coves... Aquestes persones educades en el nom castellà en que se'ns coneix, millor dit se'ns coneixia, Cuevas de Vinromà, fan una traducció literal del nom Coves de Vinromà, i l'usen d'aquesta manera, desconexent la tradició oral i històrica del nom del nostre poble. Cal ficar sempre l'article al davant del nom del poble, el qual li dona un to de familiaritat i coneixença de la realitat que es nomena.

Com podem veure, el nom del nostre poble "Les Coves de Vinromà" presenta petjades de tots els pobles i cultures, que han viscut a les nostre terres. Aquestes petjades superposades com a capes culturals, unes damunt les altres conformen la nostra realitat toponímica actual.

